

Šumsko-redarstvene viesti.

Ob udobnosti lugarske službe u Banovini. Kapralovo vrielo u šumi I. banske imovne občine „Kremenita kosa“ zvanog, nakvaša se često krvlju ljudskom — što i 26. pr. mj. se dogodi.

Lugar I. banske imovne občine Gjuro Bjelić, 28 godina star, koji bijaše inače miran a u službi savjestan i pošten, ter u vršenju dužnosti marljiv i revan, jest nečovječjom okrutnošću i nemilosrdnošću 26. p. m. umoren po bjelom danu u 10 sati pred podne. Zločinac nečovjek prerezao mu vrat preko polovine, a po tragovih na mjestu učina ustanovitih, morao ga je klati kao jagnje — kleknuo mu na prsi — jer se Bjelić tielom nije mogao gibati, već su nadjeni jedino tragovi na noguh i rukuh, kako se je borio i oko sebe lamao.

Pošto je dušu izpustio, pograbio je nečovjek svoju žrtvu za noge ter ju odvukao potrbuške od mjesta učina preko panjeva — drvlja i trnja — kakovih 100 koraka u gustiji dio sastojine tako, da je tom sgodom lice i tielo Bjelića užasno nakaženo. Istom sgodom, u pravcu, kojim je okrutna ruka i neman svoju žrtvu vukla, izpala je najpre lula Bjeliću i kašnje šešir mu, dočim mu je ura, izpadši iz džepa, ostala viseć o lančić pričvršćen ob odjelu. Kakovih 10 koraka pako od pokojnika, ležala je u granju na oba oroza nategnuta mu dvocejevka — koju je zločinac sam nategnuo.

Taj događaj morao je biti pomno osnovan i iz mira nenadano na lugara Bjelića izveden, od stvari pokojnika nije ništa nestalo.

To je u kratko vrieme u liepoj okolici kotara vrginmostnoga, u jednom te istom šumskom okružju četvrta žrtva lugarskoga osoblja. Prva je bio državni lugar Perenčević iz puške teško ranjen, druga lugar I. ban. i. občine Krković iz puške usmrćen, treća lugar I. ban. i. ob. Paić iz puške ranjen, što mu je prošle godine smrt pospješilo i sad eto četvrta je žrtva umoreni Bjelić — kog prigodom ustupa u službu lugarsku, dobri narod prozva Krkovićem, ali isti žalibože još užasnije svoj život dokonča. Osim toga pucano je na lugare I. banske imovne ob. Stoića i Tepšića u istom šum. okružju. To su zaisto užasni odnošaji, i prema istim je lahko suditi kojim uspjehom i kakovom ljubavju se u dičnoj banovini služi. Tako je u kotaru vrginmostnom,

u kom su ovoga mjeseca do dana 26. se sbila 4 umorstva, a niti je bolje u kotaru glinskomu. U ovom se potonjem po šumah na strah i trepet povlači zloglasna oženjena lupača, imenom Baždar, koja u šume umače, što je mater jedne djevojke — koju je hotio oteti i na 4 dana odvesti i silovati ju — izranio zato, što mu je naum ujezinim suprotstavljenjem neizveden ostao. Isti je već više nedjelah počinio i kaznu tamnice pretrpio, nedavno je dva orobio, a pišuć evo sad to — jednoga ranio i dalje robi i lajdučuje, a što je još gorje, mnogi dobri Banovčani na račun Baždara sami griče u mnogi i šnjim ortače.

Ima doduše ljudih, koji bi ga izdali, no neusudjuju se to učiniti iz osvete. Liepa zaisto je banovina — romantična — al još joj više romantičan narod! Niti iz daleka još nisu tim krasni odnošaji opisani.

Nakon što je usmrćen lugar Bjelić, planuo je i šumski odjel „Kremenita kosa“, koj je dielom oštećen i izgorio šumski odjel „Gajski potok“ sav, i tim je (na šumah bogata!) banovina za kakovih 60 ralih laglja.

Ondje se hara, krči, pustoši, pali — a ništa neradi. A kako bi se što i raditi moglo u toli krasnih odnošajih, ako se uzme u obzir još i činjenica ta, da pozvanim faktorom nepredstoje niti novčana niti ina nuždna sredstva i pomoći za rad, ter da su u tom pogledu ovdje šumaru ruke svezane, koji sirota nije kriv da je živ.

Osim navedenih zločina napomenuti mi je još nedavno izvedena sljedeća nedjela na osoblju I. banske imovne občine.

Lugaru Ljubičiću upališe kuću, lugaru Magjeru i Vojnoviću poharaše prirod, lugaru Bodleviću upališe kuću u kojoj mu i 18-god. kći izgori, osim toga mu popališe ine zgrade i uništiše vinograd, zastupnika Mrkobradu opetno popališe a neštete niti zastupnika Poštića, na lugara Stoića se pucalo itd.

Ovdje je konačno još iztači i ovu nemilu činjenicu, da za slične nepogode i gubitke nije nijedan baš niti najmanjom podporom pomilovan već svojom topoglednom molbom jednostavno odbit.

Kako je bilo blagopokojnom državnomu nadšumaru Benakoviću u banovini, — to dobro znano.

Zasluznoj oruž. postaji u Vrginmostu ipak je pošlo za rukom ubojicu lugara Bjeleća iznaći — tu neman u podobi čovjeka imenom Pulju, koj svoj zlobi nedokaza i kod koga nadjoše tragova oprane krvi na odjelu i rubenini. Uzme li se nadalje u obzir još ta okolnost, da prav zdrav čovjek može ovdje i pred oblastju i pred svietom nastradati, jer za litru rakije (gjikana špire) dobit ćeš koliko hoćeš svjedoka koji će stoput priseći ono, što nisi nikada ni pomislio a još manje učinio, — to mislim ipak da sam približno položaj šum. osoblja u liepoj banovini donjekle ilustrirao.

Ako u selo Turci — ako u goru Vuci Banovci.

Iz Banovine 27. svibnja 1886.

—k.

Opet ubijen lugar. Dne 17. svibnja prijavljeno je oružničkoj postaji u Jasenovcu, da je tamošnji imovno-obćinski lugar Petar Brnić nedaleko svoje kuće mrtav nadjen na cesti. Po izjavi nekjih seljaka uhvaćene su dvie osumnjičene osobe.

Navala na lugara. Dne 29. svibnja o. g. na večer došao je Mijo Brezović iz gor. Stenjeveca u oružničku vojarnu u Podsused s prijavom, da je vlastelinski lugar Ivan Javorić, prije jedan sat u prsa nastreljio njegova brata Stjepana i slugu mu Bartola Basarićka, kad su na livadu napuštali vodu. Medjutim doznali su oružnici, da je Stjepan Brezović sa svojim slugom napao motikom na lugara Javorića i da je ovaj bio prisiljen braniti se oružjem. Poslje toga, kada je lugar pošao Podsused, dočekao ga je Mijo Brezović sa dva seljaka namjerom, da osveti svoga brata, te je lugar jedva utekao.

Šumski požari. Čitamo u „Nar. Nov.“: Seljaci iz Bizeka u občini stenjevačkoj, podžup. zagrebačkoj, imaju dugo već njeku razmiricu sa vlastelinstvom radi šume, te su hotimice upalili šume Drenovac i Druženicu. Vlastelinstvo zamolilo je oružničku pomoć.

Dne 2. lipnja počela je gorjeti šuma „Stubička gora“. Na garište poslano je odmah preko 100 ljudi, koji su vatru utrnuli. Izgorjelo je ipak 20 jutara šume.

Dne 30. svibnja porodila se je vatra u šumi „Starča“ ležećoj izpod sela Falašćaka u občini rakovpotočkoj, vlastništvo škola i župnika sv. nedeljskoga i stupničkoga. Požar ošteti je do 25 jutara šume. Sumnja se, da je vatra podmetnuta, te su osumnjičeni jur nadležnoj sudb. oblasti prijavljeni.

Kako nam g. J. Malnar javlja, upalila se dne 18. travnja t. g. šuma „Kamenjak“, vlastnost občine Bednja-Ježovac. Požar zahvatio je do 3 rali šume.

Dne 21. svibnja upalila se jelova šuma „Skrota Čemernica“ gospoštije Trakošćanske. Šteta nepoznata, nu znatna.

Dne 26. svibnja upalila se šuma „Brdo“, spadajuća urb. občini „Bednja-Saša“, požar zahvatio do 4 rali šume. Istoga dana zapalila se je šuma „Plat“, žitelja Žige Dubića iz Bednje. Svim tim požarom nije se mogao ustanoviti uzrok.

Šumski prekršaji u području kr. podžupanije požeške. Godine 1885. prijavljeno bi i osuđeno kod kr. podžupanije požeške ukupno šumskih odšteta u celokupnome iznosu od 2.330 for. 20 novč. Od presuđenih tih odšteta otpada na korist urbarskih obćinah 1.530 for. 72 novč., od koje je svote iznos od 457 for. 27 novč. utjeran. Prekršitelji kažnjeni su većim dielom zatvorom, te je ta kazan kod priupadnika vrlo strogo odmjerena.

Raznoliko.

Sa visoke škole za zemljotežtvo u Beču. Za školsku godinu 1886/87. izabran je rektorom redoviti profesor za strojarstvo i melioraciju dr. Emil Perels. Profesor G. Hempel, fungirati će do godine kao prorektor.

Vriednost kebra. U Vürtenberžkoj ocienjuju vriednost utamanjenih kebra (hrušteva) po 1 hktl. na 3 marke. Ovdje nam je podjedno iztaknuti, da u nas ove godine skoro i nije bilo hrušteva.

Šumarski državni izpiti u Budapešti. Oni, koji se tim izpitom ove godine podvrči žele, imaju odnosne svoje obložene molbe do konca srpnja t. g. upraviti na predsjednika izpitnoga povjerenstva, kr. ug. zakonskoga nadšumarnika A. Bedö-a u Budapešti. O naših državnih izpitih u Zagrebu nije nam do sada jošte ništa javljeno, nu bit će, da će se obdržavati po običaju negdje početkom listopada, dočim se molbe imaju upraviti na kr. zemalj. vladu, odjel unutarnji.

Mletačka šumarska učiona na otoku Korčuli u Dalmaciji. Zemaljski šumarski nadzornik za Dalmaciju g. Ferdo Zikmundovsky objelodanjuje u „Zentralblatt für das gesammte Forstwesen“ svezak VI. o. g. sliedeću viest u predmetu gori navedene škole.

„U svezku za mjesec veljaču 1885. o. l. objelodanjena je pod naslovom: „Die erste Försterschule Europas auf jetzigem österreichischen Gebiete“ viest, koju takodjer i ini stručni listovi priobčiše, te koja je u posebnom članku u „Šumarskom listu“ izlazećem u Zagrebu, kao i u posebnom odtisku odnosnoga članka „Vinko pl. Pjerotić i mletačka šumarska učiona na otoku Korčuli u Dalmaciji“ porodila dapače i plodove fantazije, koji me napokon trgnuše iz letargije i ponukaše na pretraživanje staroga arkiva dalmatinskoga namjestništva, kojih nastojanja dosadanji uspjeh, štovanim čitaocem priobćenjem trijuh terminacija „proveditora generali“ t. j. namjestnika dalmatinskih, i to onu Leonarda Foscola od 11. kolovoza 1646., Girolama Grimania od

Ikaz šumskih kvarova i njihova novćana vriednost u šumal šumijske imovne občine za vrijeme od početka godine 1883. do konca 1885.

G o d i n a	Ukupni broj podnešenih prijava	Ukupna novćana vriednost		Poprećna novćana vriednost po 1 komadu prijave		Najveća novćana vriednost šumskog kvara		Od dosuđenih odštetah do konca 1885.		O p a z k a		
		for.	ne.	for.	ne.	for.	ne.	učerano	zaostalo			
1883	5456	17690	—	3	21	48	—	3929	35	5164	18 1/2	
1884	7927	18745	9	2	36	63	—	3598	74	9132	16	
1885	7740	18814	20	2	43	83	86	10695	26 1/2	8176	34	
Ukupno . . .	21123	55249	29	—	—	—	—	18223	35 1/2	22472	68 1/2	
Poprećno na 1 godinu . . .	7041	18416	43	2	66	64	95	6074	45	7490	89	
Pribrjojiv k gornjem zaostatku od 22472 Zaostatak od prijašnjih godinah sa 28711 Ostaje koncem 1885. ukupni zaostatak na neučeranih šumskih odštetah 51184										68 1/2	95	63 1/2

Rakovac, 10. lipnja 1886.

S. F.
šum. prokustarvik.